

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДЕВИЗНОТО РАБОТЕЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за девизното работење, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 13 февруари 2025 година.

Бр. 08-939/1
13 февруари 2025 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДЕВИЗНОТО РАБОТЕЊЕ

Член 1

Во Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ број 34/2001, 49/2001, 103/2001, 51/2003, 81/2008, 24/11, 135/11, 188/13, 97/15 и 153/15, 23/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 110/21), членот 2 се менува и гласи:

„Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) „Резиденти“ се:

- трговски друштва, трговци поединци и други правни лица со седиште во Република Северна Македонија и нивни претставништва во странство, освен нивни подружници во странство,
- подружници на странски друштва запишани во трговски регистар во Република Северна Македонија,
- филијали на странски банки,
- физички лица кои самостојно вршат дејност како занимање со постојано место на живеење во Република Северна Македонија и кои не се третираат за трговци според Законот за трговските друштва,

- физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија и лицата кои привремено престојуваат во странство со важечки документ за престој или за работа, за време на нивниот престој во странство,

- физички лица кои привремено престојуваат во Република Северна Македонија врз основа на важечка виза за престој, односно работна виза во траење од најмалку шест месеци и

- дипломатски, конзуларни и други претставништва на Република Северна Македонија во странство кои се финансираат од Буџетот на Република Северна Македонија, како и вработените во тие претставништва и членовите на нивните потесни семејства.

2) „Нерезиденти“ се сите други лица кои не се дефинирани како резиденти.

3) „Банка“ е правно лице со дозвола за основање и работа како банка или филијала на странска банка, кое ги исполнува условите за вршење на работи со странство согласно со Законот за банките.

4) „Штедилница“ е правно лице со дозвола за основање и работа како штедилница согласно со Законот за банките, кое добило согласност да дава платежни услуги, со која може да извршува платежни трансакции со странство.

5) „Овластен учесник на пазарот на хартии од

вредност“ се брокерски куќи и банки кои имаат добиѐно одобрение за работа согласно со законот со кој се

уредуваат хартиите од вредност.

6) „Платежна институција“ е трговско друштво кое

согласно со Законот за платежни услуги и платни системи (*) добило дозвола да дава платежни услуги со која

може да извршува платежни трансакции со странство.

7) „Институција за електронски пари“ е трговско

друштво кое согласно со Законот за платежни услуги и

платни системи (*) добило дозвола за издавање на елек̀тронски пари со која може да извршува и платежни

трансакции со странство.

8) „Овластен менувач“ е трговско друштво кое од

Народната банка на Република Северна Македонија до̀било дозвола за вршење менувачки работи, согласно со

овој закон.

9) „Платежни трансакции со странство“ се:

- плаќања и трансфери помеѓу резиденти и нерезиденти во странски платежни средства или во денари,

- преноси помеѓу нерезиденти во странски платежни средства или во денари и

- преноси помеѓу резиденти во странски платежни средства или во денари поврзани со платежни трансакции меѓу резиденти и нерезиденти.

10) „Физички преносливи средства за плаќање“

се патнички чекови, чекови, меници, парични уплатници и други физички преносливи средства за плаќање кои

се исплаќаат на доносител или се преносливи без ограничување.

11) „Странски платежни средства“ се девизи,

ефективни странски пари, физички преносливи средства за плаќање, кредитни писма и други инструменти

за плаќање кои гласат во странска валута и можат да се претвораат во странска валута.

12) „Девизи“ се монетарни побарувања во странска валута.

13) „Ефективни странски пари“ се парични побарувања во странска валута од централната банка која ги

издала.

14) „Кредитни писма и други инструменти за плаќање кои гласат на странска валута и можат да се

претвораат во странска валута“ се монетарни побарувања од издавачот.

15) „Хартии од вредност“ се акции издадени од акционерски друштва и од командитни друштва со акции,

акции од инвестициските фондови кои работат согласно

со закон, обврзници, инструменти на пазарот на пари,

деривативни финансиски инструменти, потврда за

странска хартија од вредност и други финансиски

инструменти кои според надлежниот орган за надзор на

пазарот на капитал се сметаат за хартии од вредност.

Овие хартии од вредност се неограничено преносливи.

16) „Инструменти на пазарот на пари“ се благајнички записи, комерцијални записи, државни записи, сертификати за депозити, банкарски акцепти и други хартии од вредност со рок на достасување до една година.

17) „Деривативни финансиски инструменти“ се договори чија цена директно или индиректно зависи од цената на хартијата од вредност, странската валута, берзанскиот производ или висината на каматната стапка.

18) „Домашни хартии од вредност“ се хартии од вредност издадени од резиденти.

19) „Странски хартии од вредност“ се хартии од вредност издадени од нерезиденти.

20) „Тековни трансакции“ се трансакции меѓу резиденти и нерезиденти чија цел не е трансфер на капитал. Плаќањата и трансферите за тековните трансакции вклучуваат:

5) „Овластен учесник на пазарот на хартии од вредност“ се брокерски куќи и банки кои имаат добиено одобрение за работа согласно со законот со кој се уредуваат хартиите од вредност.

6) „Платежна институција“ е трговско друштво кое согласно со Законот за платежни услуги и платни системи (*) добило дозвола да дава платежни услуги со која може да извршува платежни трансакции со странство.

7) „Институција за електронски пари“ е трговско друштво кое согласно со Законот за платежни услуги и платни системи (*) добило дозвола за издавање на електронски пари со која може да извршува и платежни трансакции со странство.

8) „Овластен менувач“ е трговско друштво кое од Народната банка на Република Северна Македонија добило дозвола за вршење менувачки работи, согласно со овој закон.

9) „Платежни трансакции со странство“ се:

- плаќања и трансфери помеѓу резиденти и нерезиденти во странски платежни средства или во денари,

- преноси помеѓу нерезиденти во странски платежни средства или во денари и

- преноси помеѓу резиденти во странски платежни средства или во денари поврзани со платежни трансакции меѓу резиденти и нерезиденти.

10) „Физички преносливи средства за плаќање“ се патнички чекови, чекови, меници, парични уплатници и други физички преносливи средства за плаќање кои се исплаќаат на доносител или се преносливи без ограничување.

11) „Странски платежни средства“ се девизи, ефективни странски пари, физички преносливи средства за плаќање, кредитни писма и други инструменти за плаќање кои гласат во странска валута и можат да се претвораат во странска валута.

12) „Девизи“ се монетарни побарувања во странска валута.

13) „Ефективни странски пари“ се парични побарувања во странска валута од централната банка која ги издала.

14) „Кредитни писма и други инструменти за плаќање кои гласат на странска валута и можат да се претвораат во странска валута“ се монетарни побарувања од издавачот.

15) „Хартии од вредност“ се акции издадени од акционерски друштва и од командитни друштва со акции, акции од инвестициските фондови кои работат согласно со закон, обврзници, инструменти на пазарот на пари, деривативни финансиски инструменти, потврда за странска хартија од вредност и други финансиски инструменти кои според надлежниот орган за надзор на пазарот на капитал се сметаат за хартии од вредност.

Овие хартии од вредност се неограничено преносливи.

16) „Инструменти на пазарот на пари“ се благајнички записи, комерцијални записи, државни записи, сертификати за депозити, банкарски акцепти и други хартии од вредност со рок на достасување до една година.

17) „Деривативни финансиски инструменти“ се договори чија цена директно или индиректно зависи од цената на хартијата од вредност, странската валута, берзанскиот производ или висината на каматната стапка.

18) „Домашни хартии од вредност“ се хартии од вредност издадени од резиденти.

19) „Странски хартии од вредност“ се хартии од вредност издадени од нерезиденти.

20) „Тековни трансакции“ се трансакции меѓу резиденти и нерезиденти чија цел не е трансфер на капитал. Плаќањата и трансферите за тековните трансакции вклучуваат:

- пристигнати плаќања врз основа на размена на стоки и услуги, како и вообичаените краткорочни банкарски инструменти за плаќање и кредитните инструменти кои се поврзани со размената на стоки и услуги,
- пристигнати плаќања на камата по кредити и на нето доход од други вложувања,
- отплата на умерен дел на кредити или амортизација на директни инвестиции и
- умерени дознаки за семејни животни трошоци.

21) „Капитални трансакции“ се трансакции меѓу резидентни и нерезиденти чија цел е трансфер на капитал, како што се:

1. директни инвестиции;
2. вложување во недвижност;
3. работи со хартии од вредност;
4. трансакции со документи за удел во инвестициони фондови;
5. кредитни работи;
6. емства и гаранции;

7. вложување во инвестициско злато;

8. депозитни работи и

9. трансфери кои произлегуваат од осигурување на живот и кредитно осигурување.

22) „Директни инвестиции“ се вложувања со кои инвеститорот има намера да воспостави трајна економска поврзаност и/или да оствари право на управување со трговското друштво или другото правно лице во кое инвестира. Како директни инвестиции се сметаат:

- основање на трговско друштво или зголемување на основната главнина на трговско друштво во целосна сопственост на инвеститорот, основање подружница или стекнување на целосна сопственост над постоечкото трговско друштво,

- учество во новоформирано или веќе постоечко трговско друштво, ако инвеститорот со тоа поседува или се здобива со повеќе од 10% учество во основниот капитал на трговското друштво, односно повеќе од 10% од правото на одлучување,

- долгорочен заем со период на достасување од пет и повеќе години, кога се работи за заем од инвеститорот и кој е наменет за трговско друштво во негова целосна сопственост и

- долгорочен заем со период на достасување од пет и повеќе години, кога се работи за заем наменет за воспоставување на трајна економска поврзаност и ако е даден меѓу економски поврзани субјекти.

23) „Работи со хартии од вредност“ се трансакции со хартии од вредност на пазарот на капитал и пазарот на пари, вклучувајќи ги и трансакциите со документите за удел во инвестициските фондови кои не се дефинирани како директни инвестиции. Како работи со хартии од вредност се сметаат:

- издавање, регистрирање и продавање на домашни хартии од вредност во странство,

- издавање, регистрирање и продавање на странски хартии од вредност во Република Северна Македонија,

- вложување (упис, уплата и купување) на хартии од вредност во странство од страна на резиденти и

- вложување (упис, уплата и купување) во хартии од вредност во Република Северна Македонија од страна на нерезиденти.

24) „Кредитни работи“ се трансакции на склучување на договори за кредит или договори за заем.

25) „Емствата и гаранциите“ се кредитни работи.

26) „Комерцијални кредити“ се кредити непосредно поврзани со меѓународниот промет на стоки и услуги, при што еден од учесниците е резидент. Како комерцијални кредити се третираат и договорените трговски кредити, како што се одложено плаќање или авансно плаќање и нивното финансирање од страна на банка.

Во комерцијални кредити спаѓаат и работи на откуп на побарувања како што се факторинг, форфетинг и слично кога првичната трансакција, заради која побарувањето е настанато, има карактеристики на комерцијален кредит.

27) „Финансиски кредити“ се сите кредити кои не се дефинирани како комерцијални кредити.

28) „Депозитни работи“ се трансакции кои произлегуваат од договор за депозитна или платежна сметка меѓу нерезидент и банка или меѓу резидент и нерезидентна финансиска институција.

29) „Трансфери при извршување на работи на осигурување на живот и кредитно осигурување“ се трансакции кои настануваат врз основа на договор за осигурување склучен меѓу нерезидент (осигурувач) и резидент (корисник) и обратно, меѓу резидент (осигурувач) и нерезидент (корисник).

30) „Еднострани трансфери на средства“ се преноси на средства од странство во Република Северна Македонија и од Република Северна Македонија во странство, кои не се резултат на тековни или капитални трансакции меѓу резиденти и нерезиденти. Како еднострани трансфери се сметаат:

- личните трансфери на средства и

- физичките трансфери на средства.

31) „Лични трансфери на средства“ се преноси на средства од Република Северна Македонија и во Република Северна Македонија врз основа на семејни заеми, подароци, мираз, наследства, завештанија, намирување на долгови на доселеник кон матичната земја, пренос на средства на иселеник во странство, игри на среќа и заштеди на вработени лица во Република Северна Македонија кои не се резиденти.

32) „Физички трансфери на средства“ се преноси на платежни средства, монетарно злато и хартии од вредност од Република Северна Македонија и во Република Северна Македонија.

33) „Монетарно злато“ е златото кое е составен дел на девизните резерви на Република Северна Македонија и има третман на финансиски средства.

34) „Инвестициско злато“ е:

- злато во форма на прачки или плочки со тежина прифатена од пазарите за благородни метали и со финост еднаква или поголема од најмалку 995 промили (илјадити делови), независно дали е обезбедено со хартии од вредност и

- златни монети со финост еднаква или поголема од 900 промили (илјадити делови) што се исковани по 1800 година, кои во земјата на потекло се или биле законски платежни средства и вообичаено се продаваат по цена што не надминува повеќе од 80% од вредноста на златото на слободниот пазар кое е содржано во монетата.

35) „Златните монети продадени заради нумизматички цели“ не се сметаат за инвестициско злато.”.

Член 2

Во членот 4 ставот 2 се менува и гласи:

„Резидентите од член 2 точка 1) од овој закон можат да имаат девизи на платежни сметки или да имаат девизни депозити кај банки и штедилници.“.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Резидентите можат да извршуваат платежни трансакции со странство преку платежни сметки отворени кај платежни институции и институции за електронски пари.“.

Ставот 3 кој станува став 4 се менува и гласи:

„Банките, штедилниците, платежните институции или институциите за електронски пари може да имаат девизи на сметки кај Народната банка на Република Северна Македонија.“.

Ставот 4 станува став 5.

По ставот 5 кој станува став 6 се додава нов став 7, кој гласи:

„По исклучок од ставот 6 на овој член, извршување на трансакции во девизи е дозволено меѓу резиденти физички лица при извршување на облигациони договори, кога приливот/одливот е од/кон сметка отворена во странство согласно со закон.“.

Ставовите 6 и 7 стануваат ставови 8 и 9.

Член 3

Во членот 7 во ставот 5 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за економија и труд“.

Член 4

Во членот 8 во ставот 5 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за економија и труд“.

Член 5

Во членот 13 во ставот 4 зборовите: „овластените банки“ се заменуваат со зборот „банките“.

Член 6

Во членот 14 ставот 2 се брише.

Ставот 3 кој станува став 2 се менува и гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија ги пропишува начинот, формата и роковите за известување од страна на резидентот кој врши упис, уплатува или тргува со хартии од вредност во странство преку овластен учесник на странска берза или организиран пазар на хартии од вредност.“.

Во ставот 4 кој станува став 3 зборовите: „овластените банки“ се заменуваат со зборот „банките“.

Во ставот 5 кој станува став 4 зборовите: „Овластените банки“ се заменуваат со зборот „Банките“.

Во ставот 6 кој станува став 5 зборовите: „став 4“ се заменуваат со зборовите: „став 3“.

Во ставот 7 кој станува став 6 зборовите: „став 4“ се заменуваат со зборовите: „став 3“.

Член 7

Во членот 16 ставовите 2 и 3 се бришат.

Член 8

Во членот 20 во ставот 1 зборовите: „Овластените банки“ се заменуваат со зборот „Банките“.

Во ставот 2 зборовите: „овластени банки“ се заменуваат со зборот „банки“.

Ставот 3 се брише.

Член 9

Во членот 21 во ставот 1 зборовите: „Овластените банки“ се заменуваат со зборот „Банките“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија може на банките да им одобрува кредит во девизи заради непречено вршење на платежни трансакции со странство.“

Член 10

Во членот 23 во ставот 2 зборовите: „овластени банки“ се заменуваат со зборот „банки“.

Член 11

По членот 23 се додава нов член 23-а, кој гласи:

„Член 23-а

Народната банка на Република Северна Македонија во рамки на постапката по барањето на резидентот-физичко лице за издавање одобрение за отворање или имање сметка кај странска банка, согласно со Одлуката за начинот и условите под кои резидентите коишто не се овластени банки, можат да отвораат и да имаат сметки во странство, ги обработува следните категории лични податоци: име и презиме, место и датум на раѓање, матичен број на граѓанинот на Република Северна Македонија, адреса на живеење, датум на издавање и рок на важење на личната карта.

Личните податоци од ставот 1 на овој член се прибираат директно од резидентот-физичко лице кое го поднело барањето за издавање одобрение за отворање или имање сметка кај странска банка.

Личните податоци од ставот 1 на овој член од денот на нивното доставување па сè до денот на нивното бришење се сметаат за доверливи и смеат да се разменуваат и даваат на користење на други лица само под услови и на начин предвидени во Законот за Народната банка на Република Северна Македонија и прописите за заштита на личните податоци.

Личните податоци од ставот 1 на овој член се обработуваат во согласност со прописите за заштита на личните податоци и се чуваат десет години по престанокот на важноста на одобрението на резидентот за отворање или имање сметка кај странска банка.“.

Член 12

Во членот 24 во ставот 1 зборовите: „овластените банки“ се заменуваат со зборот „банките“.

Во ставот 2 зборовите: „овластената банка“ се заменуваат со зборот „банката“.

Член 13

Насловот на членот 26 и членот 26 се менуваат и гласат:

„Платежни трансакции со странство

Член 26

Платежните трансакции со странство ги извршуваат банки, штедилници, платежни институции и институции за електронски пари согласно со овој закон, Законот за банките и Законот за платежни услуги и платни системи (*).

За потребите на Република Северна Македонија платежните трансакции со странство ги извршува Народната банка на Република Северна Македонија.

Народната банка на Република Северна Македонија го пропишува начинот за извршување платежни трансакции со странство.“.

Член 14

Во членот 26-а зборовите: „платниот промет“ се заменуваат со зборовите: „платежните трансакции со странство“.

Член 15

Во членот 27 во ставот 2 зборовите: „домашниот платен промет“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 16

Во членот 28 ставот 3 се менува и гласи:

„Банките, штедилниците, платежните институции и институциите за електронски пари не смеат да го реализираат платниот налог во странство, односно да му овозможат на корисникот располагање со приливот од странство, ако е во спротивност со став 1 на овој член.“.

Член 17

Во насловот пред членот 29 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Член 18

Во членот 29 во ставот 1 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во ставот 3 зборовите: „овластените банки“ се заменуваат со зборот „банките“.

Во ставот 4 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во ставот 5 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во ставот 6 во алинејата 1 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во алинејата 2 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во алинејата 3 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во алинејата 4 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во алинејата 5 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Член 19

Во членот 31 во ставот 2 зборовите: „Овластените банки“ се заменуваат со зборот „Банките“.

Во ставот 4 зборовите: „овластени банки и менувачници“ се заменуваат со зборовите: „банки и овластени менувачи“.

Во ставот 6 зборот „менувачници“ се заменува со зборовите: „овластени менувачи“.

Член 20

Во членот 36 во ставот 2 зборот „овластување“ се заменува со зборовите: „дозвола за вршење менувачки работи“.

Член 21

Во членот 36-а во ставот 1 во воведната реченица зборот „овластување“ се заменува со зборот „дозвола“.

Точката 3) се менува и гласи:

„во последните три надзори менувачките работи ги извршува спротивно на прописите донесени врз основа на овој закон и/или ги повторува неправилностите утврдени при претходниот надзор;“.

Во точката 4) точката и запирката на крајот од реченицата се заменуваат со сврзникот „и“.

Точката 5) се брише.

Точката 6) која станува точка 5) се менува и гласи:

„подолго од 30 дена неоправдано не извршува менувачки работи и до Народната банка на Република Северна Македонија не доставил соодветен доказ за привремена спреченост за вршење менувачки работи согласно Одлуката за менувачките работи;“.

Член 22

По членот 36-а се додава нов член 36-б, кој гласи:

„Член 36-б

Народната банка на Република Северна Македонија во рамки на постапката по барањето за издавање дозвола за вршење менувачки работи, согласно Одлуката за менувачките работи, ги обработува следните категории лични податоци: име и презиме, број на телефон, место и датум на раѓање, матичен број на граѓанинот на Република Северна Македонија, адреса на живеење или адреса на престој, датум на издавање и рок на важење на личната карта, датум и место на издавање, рок на важење и број на дозвола за престој и државјанство.

Во рамки на постапката по барањето од ставот 1 на овој член се врши обработка на личните податоци на физички лица резиденти/нерезиденти кои се основачи, содружници, сопственици, вистински сопственици и одговорни лица на трговското друштво кое го поднело барањето за издавање дозвола за вршење менувачки работи или се вработени лица во трговското друштво кои ќе вршат менувачки работи по добивањето на дозволата за вршење на менувачки работи.

Личните податоци од ставот 1 на овој член се прибираат директно од трговското друштво кое го поднело барањето за издавање дозвола за вршење менувачки работи.

Покрај личните податоци од ставот 1 на овој член, за физичките лица од ставот 2 на овој член се прибираат и обработуваат и лични податоци за изречена прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност и податоци од казнената евиденција кои Народната банка на Република Северна Македонија ги обезбедува по службена должност.

Личните податоци од ставот 1 на овој член од денот на нивното доставување па сè до денот на нивното бришење се сметаат за доверливи и смеат да се разменуваат и даваат на користење на други лица само под услови и на начин утврдени во Законот за Народната банка на Република Северна Македонија и прописите за заштита на личните податоци.

Личните податоци од ставот 1 на овој член се обработуваат во согласност со прописите за заштита на личните податоци и се чуваат десет години по укинувањето на дозволата за вршење менувачки работи.“.

Член 23

Во членот 40 во ставот 1 зборовите: „да известуваат“ се заменуваат со зборовите: „да ги известуваат Народната банка на Република Северна Македонија, Министерството за финансии и Министерството за економија и труд“, а зборовите: „овластени банки“ се заменуваат со зборовите: „банки, штедилници, платежни институции, институции за електронски пари“.

Во ставот 2 зборовите: „Народната банка на Република Северна Македонија и на Министерството за финансии“ се заменуваат со зборовите: „Народната банка на Република Северна Македонија, на Министерството за финансии и на Министерството за економија и труд“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија, министерот за финансии и министерот за економија и труд во рамките на своите овластувања ги пропишуваат начинот, формата и рокот за известување.“.

По ставот 3 се додава нов став 4 кој гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија известувањата од ставот 1 на овој член ги прибира за статистички цели.“.

Член 24

Поднасловот „8.2. Известување за работа со хартии од вредност“ и членот 41 се бришат.

Член 25

Во членот 42 во ставот 2 зборовите: „начинот и условите“ се заменуваат со зборовите: „начинот, формата и рокот“.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија извештаите од ставот 1 на овој член ги прибира за статистички цели.“.

Ставовите 3 и 4 стануваат ставови 4 и 5.

Член 26

По членот 42 се додава нова глава 8-а Обработка на лични податоци и нов член 42-а, кои гласат:

„8-а Обработка на лични податоци

Член 42-а

Народната банка на Република Северна Македонија преку доставеното известување за вложувањата во или од странство и извештајот за склучените кредитни работи ги обработува следните категории лични податоци:

а) име и презиме на физичкото лице, адреса и седиште на физичкото лице, процент на учество во капиталот на правното лице во кое се инвестира, вид на вложување, состојба и промени на капиталот и меѓукомпанискиот долг, елементи на договорот за кредит, вид, намена и обезбедување на кредитот, елементи на главнината, каматата и трошоците по кредитот, кога една од договорните страни во кредитната работа е физичко лице (за кредитор/доверител физичко лице) и

б) име и презиме, електронска адреса и телефонски број на лицето определено за контакт во рамки на правното лице – известувач, кога една од договорните страни во кредитната работа е правно лице.

Во рамки на доставените известувања и извештаи од ставот 1 на овој член се врши обработка на личните податоци на физички лица резиденти или нерезиденти кои склучиле договор за кредит со нерезиденти или резиденти или вложиле во или од странство. За потребите на известувањето се обработуваат и лични податоци на лицата за контакт во рамки на правните лица-известувачи.

Личните податоци од известувањата и извештаите од ставот 1 на овој член од денот на нивното внесување па сè до денот на нивното бришење се сметаат за доверливи и смеат да се разменуваат и даваат на користење на други лица само под услови и на начин утврдени во Законот за Народната банка на Република Северна Македонија и прописите за заштита на личните податоци.

Личните податоци содржани во известувањата и извештаите од ставот 1 на овој член се обработуваат во согласност со прописите за заштита на личните податоци и се чуваат:

- осум години по приемот на известувањето и извештајот за вложувањата во странство и

- десет години по подмирувањето на сите побарувања и обврски согласно условите од договорот за кредит.“.

Член 27

Во членот 43 зборовите: „Министерството за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за економија и труд“.

Член 28

Членот 45 се менува и гласи:

„Народната банка на Република Северна Македонија врши надзор над девизното работење на банките, штедилниците, платежните институции, институциите за електронски пари и на овластените менувачи на кои им издала дозвола за работа“.

Член 29

Во членот 46-а зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Член 30

Во членот 50 во ставот 1 зборовите: „Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка“ се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 31

Во член 51 ставот 5 се брише.

Ставот 6 станува став 5.

Член 32

Во членот 56 став 1 во точката 4) точката и запирката на крајот од реченицата се заменуваат со сврзникот „и“.

Во точката 5) зборовите: „(член 14 ставови 2 и 3) и“ се заменуваат со зборовите: „(член 14 став 2).“.

Точката 6) се брише.

Член 33

Во членот 56-а став 1 во точката 1) зборовите: „ставови 1, 5, 6 и 7“ се заменуваат со зборовите: „ставови 1, 6, 7 и 8“.

Точката 2) се менува и гласи:

„држи девизи на платежна сметка или девизни депозити или извршува платежни трансакции со странство преку платежни сметки кај институции кои немаат овластувања согласно закон (член 4 ставови 2 и 3);“.

Точката 15) се менува и гласи:

„платежните трансакции со странство ги вршат спротивно на начинот пропишан од Народната банка на Република Северна Македонија (член 26);“.

Во точката 21) зборот „менувачница“ се заменува со зборовите: „овластен менувач“.

Член 34

Во членот 56-б став 1 во точката 3) точката и запирката на крајот од реченицата се заменуваат со сврзникот

„и“.

Точката 4) се брише.

Точката 5) станува точка 4).

Член 35

Во членот 56-в во став 1 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Во ставот 2 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Член 36

Во членот 57 во ставот 2 зборот „чекови“ се заменува со зборовите: „физички преносливи средства за плаќање“.

Член 37

Во членот 57-в во ставот 7 зборовите: „Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка“ се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 38

Во членот 59 во ставот 1 зборовите: „ставови 4, 5, 6 и 7“ се заменуваат со зборовите: „ставови 3, 4, 5 и 6“.

Во ставот 2 зборовите: „ставови 4 и 5“ се заменуваат со зборовите: „ставови 3 и 4“.

Член 39

Резидентите и нерезидентите, кои имале вложувања во недвижности во странство, односно во Република Северна Македонија, кои во рокот утврден во член 59-а од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ број 34/2001, 49/2001, 103/2001, 51/2003, 81/2008, 24/11, 135/11, 188/13, 97/15, 153/15 и 23/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 110/21), не извршиле упис во Регистарот на вложувања во недвижности на резидентите во странство и Регистарот на вложувања во недвижности на нерезидентите во Република Северна Македонија, ќе можат да извршат упис во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Вложувањата во недвижности од ставот 1 на овој член, Централниот регистар на Република Северна Македонија ќе ги запише во Регистарот на вложувања во недвижности на резидентите во странство и Регистарот на вложувања во недвижности на нерезидентите во Република Северна Македонија, како стари вложувања.

Член 40

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 41

Одредбите од членот 2 од овој закон со кој во членот 4 се менуваат ставовите 2 и 3, а кои се однесуваат на штедилниците ќе започнат да се применуваат од 1 април 2025 година.

Член 42

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.